

PASS 1

FÖRÄNDRING

🕒 40 - 60 MIN.

Gå kort igenom vad momentet innehåller och vad eleverna kommer att möta och göra inom modulen. Öppna upp för om eleverna har något inspel om vad de vill ska tas upp under arbetets gång.

Introduktion: Samtal i helklass

Steg 1

Berätta att ni ska jobba med förändringsarbete och att eleverna ska få verktyg för att arbeta med förändring. Inled gärna själv med att berätta om någon förändring som du har varit en del i, hur det startade och hur det gick.

Fråga eleverna om någon varit med och skapat förändring? Kanske har de påverkat något hemma, i skolan genom elevrådet, på fritiden? Om någon har försökt men inte lyckats så lyft gärna vilka svårigheter som finns med att driva förändring för det kommer momentet också att handla om.

Led gärna in samtalet på hur även små saker som vi gör kan leda till förändring. När det gäller hållbarhetsfrågor fokuserar vi ofta på det dåliga som vi gör och inte på det bra. Försök att vända på det och visa på hur små saker kan bli stora. Greta Thunberg satte sig ned med en skylt utanför riksdagshuset en fredag före valet 2016. Idag är det en rörelse, Fridays for future, som engagerar miljontals ungdomar över världen som ställer krav på sina politiker. Många-bäckar-små-dynamiken är en sanning. Varje grej vi gör kan påverka opinion, normen och vad som är tillåtet. Alla kan bli en social förändringsagent i sin sociala krets.

Steg 2

Låt eleverna läsa några olika berättelser om historiska förändringsagenter/utlösande handlingar. Den första artikeln består av flera korta artiklar som passar även för lite språksvaga läsare. Artiklarna om Rosa Parks och Mahatma Gandhi är lite längre. Låt

eleverna läsa så många artiklar de hinner under 15 min och be dem tänka på följande frågor när de läser:

- Vad ville personerna förändra?
- Vilka var emot förändringen och varför?
- Vad var det som avgjorde att det ledde till en förändring?

Förslag på artiklar:

- 10 barn som gjort skillnad i världen: <https://www.omvarlden.se/Branschnytt/nyheter-2019/10-barn-som-gjort-skillnad-i-varlden/>
- Rosa Parks: <http://www.kvinnofronten.nu/Formodrar/rosaparks.htm>
- Mahatma Gandhi: <https://www.so-rummet.se/fakta-artiklar/mahatma-gandhi-en-studie-om-civil-olydnad>
- HBTQ+: <https://www.sh.se/nyheter/forskning/2019-06-27-stonewallupproet-handelsen-som-formade-en-hel-rorelse>

Steg 3

Resonera kring berättelserna i helklass:

- Vilka likheter/olikheter finns i berättelserna?
- Vilka olika intressekonflikter kommer upp?
- Vad var avgörande för en förändring, finns det några nyckelord?
- Vilka sätt finns det då att göra skillnad på?
- Vilka sätt finns det att göra förändring på?

Steg 4

Lista olika sätt för att göra skillnad och skapa förändring. Du kan antingen sammanställa en lista och visa eleverna eller börja med att tillsammans med klassen komma på saker som du listar på tavlan och kan fylla på. För inspiration och för att fylla på er lista kan du använda Världsnaturfondens material 50 sätt att göra skillnad⁷ eller Raoul Wallenberg

⁷ <https://www.wwf.se/dokument/ungas-rost-i-samhallet>

Steg 5

Förändra genom lagar. Exemplifiera för eleverna hur förändringar också kan komma uppifrån genom till exempel lagar. Några kända förändringar i Sverige som kom till genom lagar är förbud mot barnaga, högertrafik (trots en folkomröstning som sa nej), bilbälteslag och förbud mot rökning på serveringsställen som sedan utökades. Alla dessa lagar möttes av starkt motstånd men ses idag som självklara.

Fundera tillsammans i helklass på vilka argument det fanns för och emot rökförbud och barnaga. Lista gärna på tavlan.

UPPGIFT

HEMUPPGIFT

Vad skulle göra skolan mer hållbar?

Be eleverna skicka in sina förslag på frågeställningen *Vad skulle göra skolan mer hållbar?* så att de finns inför planering av pass 3 där de ska få jobba djupare med att påverka för en hållbar skola. Lista elevernas förslag så att de kan visas i klassen i slutet av pass 3.

EXIT TICKET

Vad skulle du kunna göra i ditt liv för att skapa förändring eller påverka?
Låt eleverna skriva ner vilka 5 förändringsmetoder som skulle kunna fungera för dem. Spara deras svar för att återkoppla till i början på pass 2.

⁸ <https://raoulwallenberg.se/gora-skillnad/>